

Nummer : 10-13.2014

Onderwerp : Begroting 2015 Veiligheidsregio Groningen

Korte inhoud : Door het bestuur van de Veiligheidsregio Groningen is de concept begroting 2015 aangeboden. De raad heeft de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Voorgesteld wordt om van deze mogelijkheid geen gebruik te maken.

Uithuizen, 5 juni 2014.

AAN DE RAAD.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Groningen (VR) heeft op 9 mei 2014 de begroting voor 2015 in concept vastgesteld en heeft besloten om dit, door tussenkomst van uw college, commentaar aan de raad voor te leggen. In dezelfde vergadering heeft het AB besloten om een strategische organisatiekoers vast te stellen. Hierbij heeft de raad, als verlengd bestuur, ook de mogelijkheid tot het geven van een reactie. Beide stukken worden als bijlage bij dit advies meegestuurd. De reactietermijn eindigt op 3 juli 2014.

Toelichting strategische koers van de organisatie van de veiligheidsregio.

De organisatie Veiligheidsregio Groningen is samen met de gemeentelijke kolom en de GHOR onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen. Deze organisaties hebben een gezamenlijke beleids- en beheerscyclus die gebaseerd is op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's. De begroting, de jaarrekening, het risicoprofiel, het beleidsplan en het crisisplan maken deel uit van deze cyclus. Daarnaast heeft de organisatie Veiligheidsregio (brandweezorg en crisisbeheersing) behoefte aan het formuleren van beleid voor de eigen organisatie. Dit heeft nu vorm gekregen in de strategische koers 2014-2016. Deze koers gaat nadrukkelijk over de organisatie van de veiligheidsregio (brandweezorg en crisisbeheersing) en niet over de organisatie van de GHOR en de gemeentelijke kolom. De strategische koers kent twee dimensies die in een gezonde balans tot elkaar staan, enerzijds de resultaten ten aanzien van de wettelijke taken en anderzijds de ontwikkeling van de organisatie en de ambities die daar bij horen.

Resultaten en prestaties

Hoofddoel van de organisatie is het leveren van goede brandweezorg en het, samen met de partners in crisisbeheersing, neerzetten van een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie. De organisatie doet dit met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Brandweezorg wordt vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd. De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing geleverd.

De resultaten en prestaties voor de periode 2014-2016 zijn als volgt samen te vatten:

1. Het voorkomen en bestrijden van rampen en crises samen met onze crisis-partners;
2. Een optimaal (brand-)veiligheidsniveau in de regio door:
 - risicogestuurd te werken;
 - informatiegestuurd te werken;
 - een goede samenwerking met partners, burgers en bedrijven;
 - een moderne repressieve organisatie;
 - de specialistische taken herijken;
3. Een effectieve en ondersteunende bedrijfsvoering.

Ontwikkeling en ambities

De komende periode legt de organisatie prioriteit bij de verdere inrichting, uitwerking en 'fine-tuning' van de organisatie. Doelmatigheid en doeltreffendheid zijn daarbij de uitgangspunten. Daarnaast zijn de volgende vier strategische ontwikkelthema's benoemd waarmee de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie worden vormgegeven:

1. contextgericht werken; in verbinding staan met de omgeving, burgers bedrijven en instellingen;
2. het nieuwe vakmanschap; vernieuwing van de organisatie en het vak.
3. aantrekkelijk werkgeverschap
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren

De strategische koers is de volgende stap na visie en organisatieplan en zal verder geconcretiseerd worden in jaarplannen op tactisch niveau. In de jaarplannen worden op lokaal niveau de te behalen resultaten geconcretiseerd. In de jaarrekening zullen de gerealiseerde resultaten vervolgens worden verantwoord. Aan de gemeenteraden wordt gevraagd om op lokaal niveau hierin actief 'aan te sturen', onder meer door het vaststellen van doelen betreffende de brandveiligheid en de kwaliteit van de brandweezorg (Wet veiligheidsregio's, art.3a). Er wordt gestreefd naar eenvoudige en doeltreffende lokale jaarplannen die aansluiten op het gemeentelijk integraal veiligheidsbeleid en die een basis zijn voor het gesprek hierover tussen gemeenteraad, clustercommandant en (indien wenselijk) de lokale ploegchef. In het najaar van 2014 zullen de jaarplannen voor 2015 worden opgesteld waarbij de input van de raad betrokken wordt.

De strategische koers en de jaarplannen maken onderdeel uit van de beleidscyclus en zijn als zodanig ook onderdeel van de planning en controlecyclus van de veiligheidsregio Groningen. Het algemeen bestuur van de VR heeft besloten uw raad op dit moment over de strategische koers te informeren. Na de zomer zal in een aantal voorlichtingsbijeenkomsten verder op dit onderwerp worden ingegaan en zal ook een eventueel nodig besluitvormingstraject volgen.

Toelichting bij de Begroting 2015

De veiligheidsregio Groningen staat voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's, aangevuld met bestuurlijke regionale afspraken. De eerste prioriteit ligt dan ook bij het uitvoeren van deze taken, waarbij in deze fase van de organisatie de nadruk ligt op het waarborgen van het primaire proces en het verder op orde brengen van de basisprocessen. De begroting van de Veiligheidsregio Groningen bestaat uit vier deelprogramma's:

- Brandweezorg, inclusief thans nog de meldkamer;
- Rampenbestrijding & Crisisbeheersing;

- GHOR;
- Gemeentelijke kolom.

De deelprogramma's Rampenbestrijding & Crisisbeheersing en Brandweezorg, inclusief meldkamer zijn ondergebracht in de organisatie Veiligheidsregio Groningen (waarvoor de strategische koers geldt). De GHOR maakt in operationeel opzicht onderdeel uit van de GGD. De taken van de gemeentelijke kolom worden uitgevoerd door een regionaal netwerkteam en gefaciliteerd door een centrumgemeente.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio heeft besloten om een aantal uitgangspunten voor de begroting 2015 te formuleren die dit ondersteunen. Daarbij is als kader de begroting van 2014 aangegeven. Hiervoor zijn meerdere redenen:

- ✓ Vanaf 2014 is brandweezorg -conform wettelijke eisen- geregionaliseerd en maken ook de (voorheen) gemeentelijke korpsen deel uit van de veiligheidsregio Groningen. Het verder op orde krijgen van de basisprocessen van de nieuwe organisatie zal ook in 2015 nog veel inzet vragen.
- ✓ Er wordt nog maar een korte periode met de uitgangspunten voor de begroting voor de nieuwe organisatie gewerkt. Dit heeft nog niet geleid tot signalen dat de gehanteerde uitgangspunten in de begroting 2014 onjuist zijn geweest.
- ✓ De begroting 2014 van de veiligheidsregio Groningen is in relatie tot de begrotingen van de andere Veiligheidsregio's sober opgesteld, zo blijkt ook uit het door PwC uitgevoerde onderzoek in het voorjaar van 2013.
- ✓ De opgenomen kosten voor overhead zijn relatief laag, zo blijkt onder andere uit de benchmark voor de opgenomen kosten voor overhead.
- ✓ Voor de BDUR middelen geldt een efficiencykorting waarvan de laatste tranche in 2015 vervalt.
- ✓ Daarnaast valt waarschijnlijk het programmafinanciering externe veiligheid weg. Dat wordt zoveel mogelijk binnen de begroting opgevangen.

De belangrijkste uitgangspunten voor de begroting 2015 betreffen de volgende:

- ✓ Conform de begroting 2014 worden huisvestingskosten buiten de primaire begroting gehouden.
- ✓ Afhankelijk van de uitkomsten van het huisvestingsonderzoek wordt dit separaat opgepakt.
- ✓ Voor de indexatie wordt de in de begroting van 2014 gehanteerde systematiek gehanteerd.
- ✓ De opleidingskosten worden conform 2014 berekend op basis van de nulmeting uit 2012. Extra opleidingskosten worden verrekend op basis van nacalculatie per gemeente.
- ✓ De formatie 2014 is het uitgangspunt voor de formatie 2015.

Meerjarenperspectief 2015 – 2018

Er wordt gestreefd naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de deelnemende gemeenten. In het regionaliseringstraject heeft het bestuur besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer, inclusief meldkamerfunctie, over te schakelen naar een verdeelsleutel op basis van de allocatie in het gemeentefonds, waarbij 2015 het 2e jaar is waarin deze verdeelsleutel wordt toegepast. De nu voorliggende begroting bevat geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen behoudens de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen en de consequenties van de wijziging in de verdeelsleutel.

Gemeentelijke bijdrage

Bij het aangaan van de gemeenschappelijke regeling VR Groningen is bepaald dat de gemeentelijke bijdragen aan de VR worden gebaseerd op en afgeleid van de uitkering die gemeenten voor brandweezorg ca. ontvangen in het gemeentefonds. Omdat de bijdrage aan de VR tot 2014 op een andere manier werd berekend, is voorgesteld om de transitie naar het nieuwe bijdragesysteem in stappen van 20% per jaar door te voeren.

Jaarlijks wordt de bijdrage aan het gemeentefonds voor alle gemeenten geactualiseerd. De berekening van de uitkering voor brandweezorg is afhankelijk van een aantal parameters (bijv. WOZ, land/wateroppervlakte enz.). Hierdoor kan de verdeelsleutel per jaar verschuivingen teweeg brengen tussen de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De situatie voor 2015 is zodanig dat als gevolg van de genoemde allocatie van gelden uit het gemeentefonds de bijdrage van Eemsmond aan de VR niet alleen stijgt door de stapsgewijze verhoging van de bijdrage maar daarnaast ook als gevolg van de actualisering van de parameters, die aan de uitkering in het gemeentefonds ten grondslag liggen. Per saldo gaat het om extra verhoging van rond de € 40.000.

Alle gemeenten worden geconfronteerd met forse bezuinigingen. Het zou op zich niet onredelijk zijn dat de aan ons opgelegde bezuinigingen, volgens het "trap op, trap af" principe worden doorberekend aan de gemeenschappelijke regelingen waarin wij deelnemen. Om die reden kan het afgeven van een signaal met een daartoe strekkende inhoud naar onze mening niet achterwege blijven. Over het, door middel van het indienen van een zienswijze, op dit moment opleggen van een harde bezuiniging van bijvoorbeeld 10%, kan verschillend worden gedacht.

Bij de behandeling van de begroting in het AB van 9 mei jl is nadrukkelijk aan de orde geweest dat de VR sober is ingericht met minimale overheadkosten (21%) en dat er door de samenwerking(en) in het verleden al slagen zijn gemaakt als het gaat om bezuinigen. Verder zijn er positieve verwachtingen als het gaat om efficiencywinst door de nog te voeren takendiscussie en de invoering van jaarplannen waarin de te behalen resultaten per gemeente specifiek worden beschreven. De VR is, tot slot, een nog heel jonge organisatie die in de opbouwfase verkeert met alle daarbij behorende materiële en immateriële opstartproblemen.

Om voornoemde redenen is het opleggen van een harde taakstellende bezuiniging voor het komende begrotingsjaar wellicht een te rigide opstelling en verdient het naar onze mening meer aanbeveling om de raad voor te stellen om in te stemmen met de begroting voor 2015 en geen zienswijze in te dienen maar, op het niveau van het college, er bij het bestuur van de VR op aan te dringen zich bewust te zijn van de financiële situatie waarin onze gemeente verkeert en dat op de VR een klemmend beroep wordt gedaan invulling te geven aan het bereiken van een meer dan marginale bezuiniging met ingang van het begrotingsjaar 2016 en de daarop volgende jaren.

Brandweezorg Eemsmond

De VR heeft ons college onlangs gevraagd om positief mee te denken in het proces over de realisatie van een, centraal gelegen landkazerne. Voor brandweezorg in het havengebied is een traject ingezet dat moet leiden tot adequate brandweezorg per 2015. In de begroting van de VR staat aangegeven dat er geen grote wijzigingen zijn voorzien als het gaat om de formatie en organisatie, zoals vastgelegd in het dekkingsplan maar dat het masterplan DEAL ge-

meenten hierop een uitzondering vormt. Onderdelen van dit masterplan is onder andere het verbeteren van brandweezorg in de Eemshaven. Aangegeven wordt dat het op dit moment te prematuur is om de financiële gevolgen hiervan in de begroting op te nemen en dat dit op een later tijdstip, door een begrotingswijziging, ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

De financiële consequenties

De bijdrage voor de gemeente Eemsmond is berekend op € 940.054. In dit bedrag is rekening gehouden met de aangegeven consequenties als gevolg van de herberekening van de bijdrage in het gemeentefonds (ongeveer € 40.000).

Voorstel

De raad wordt voorgesteld om:

- De strategische koers voor kennisgeving aan te nemen;
- Kennis te nemen van de begroting 2015 van de VR Groningen;
- De financiële gevolgen, als aangegeven, op te nemen in de gemeentelijke begroting voor 2015;
- Door het college een schriftelijke reactie aan de VR te laten sturen met als strekking dat, gelet op de financiële positie van de gemeente met klem aandacht wordt gevraagd voor een meer dan marginale kostenreductie met ingang van 2016.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris